

BOBER (latinsko CASTOR)

Družina bobrov (Castoridae) ima en sam rod (CASTOR) z dvema (morda pa celo eno samo) vrstama: kanadski in evropskim bobrom. Na jezerih, rekah in potokih gradijo bobri iz vej velike »hiše«. Vhodi vanje so pod vodo, ki jo zato, da drži stalno raven, bobri zajeziijo. Močni, iz vej in blata zgrajeni jezovi, ki so še okrepljeni s kamenjem, so nad in pod domovanjem bobrov. Bobri spadajo med največje glodalce.

RAZŠIRJENOST

Severna Amerika

Azija

Evropa

OPIS

Bobri so skupaj z repom dolgi do 130 cm in težki do 30 kg. Rep je širok, sploščen in prekrit z luskami. Pri plavanju pod vodo mu ploščati rep služi kot krmilo. Zadnje noge so velike s plavalno kožico med prsti. Roke so majhne in spretno. Najbolj značilni so močni, oranžni sekalci. Glodajo lahko tudi pod vodo, kajti usta lahko zaprejo za sekalci, prav tako pa tudi nosnice in ušesa. Kožuh je rjav in gost.

RAZMNOŽEVANJE

Samica enega, dva ali tri mladiče skoti spomladi. Dan ali dva po rojstvu mladiči že lahko plavajo. Pri materi ostanejo približno dve leti. Ko zapustijo družino, se naselijo na drugem jezeru ali reki in si zgradijo svoj lasten dom.

PREHRANJEVANJE

V začetku se bober prehranjuje z materinim mlekom, kasneje pa je njihova glavna hrana rastlinskega izvora: koprive, vrbovo listje, sočni vršički, jabolka, korenje, korenine,....

BOBRIŠČE

Bobrišče je zgrajeno iz vej in blata. Nad vodno gladino je suh bivalni prostor, v katerem počivajo in spijo. Bobrišče ima tudi več podvodnih vhodov. Zaradi njih so bobri varni pred plenilci. Na jesen odrasli bobri obložijo zunanjo steno bobrišča s plastjo blata. To pozimi zmrzne in v bobrišču ohranja temperaturo ter hkrati varuje bobre pred plenilci

JEZ

Na primernih mestih gradi bober iz palic, kamenja in blata prek vodnih tokov jezove. Za jezom se voda razlije. V tako nastalem jezercu zgradi bobrišče. Ko v okolici bobrišča zmanjka lesa morajo bobri potovati daleč stran, da ga najdejo. Gradijo cele kanale po katerih potem splavljajo veje, ki jih potrebujejo za utrjevanje jezu.

BOBRI V SLOVENIJI

Evropski bober (*Castor fiber*) je nekdam živel po vsej Evroaziji, zaradi lova pa je bil postopno iztrebljen. Danes so predvsem v severni in vzhodni Evropi ohranjene le redke izolirane populacije, pri nas pa ga lahko med izumrle vrste štejemo že nekaj stoletij. V zadnjem desetletju se evropski naravovarstveniki prizadevajo za njegovo ponovno naselitev.

A bober nas je očitno presenetil, saj se je vrnil v Slovenijo kar sam. V spodnjem toku reke Krke, januarja 1999, so sledi velike zimske gostije ostale na izlivnem odseku Radulje pri Čučji Mlaki. Po predvidevanjih strokovnjakov iz Prirodoslovnega muzeja Slovenije, so k nam najverjetneje priplavali bobri, ki so bili pred nekaj leti naselili na območju Lonskega polja, ob reki Savi južno od Zagreba. Ker so bobri nočno aktivne živali, jih ni lahko videti, zato tudi še ni mogoče reči, ali se je v porečje Krke zatekel prej imenovani evropski bober ali njegov uspešnejši konkurent, kanadski bober, ki je tudi že bil priseljen v Evropo.

ZAŠČITA

Po Konvenciji št. 104 (podpisnica konvencije je tudi Republika Slovenija), O varstvu prosto živečega evropskega rastlinstva in živalstva in njunih naravnih prostorov, je bober v Sloveniji zaščiten živalska vrsta. Odredba je izšla v Ur.l. RS z dne 09.07.1999.

ZANIMIVOSTI

- Jezove gradijo samo kanadski bobri, evropski pa se temu delu odpovedo,
- Nekatera bobrišča so visoka tudi do 3 metre,
- Bobrišča gradijo predvsem ponoči,
- Bobri tudi plešejo. Kadar so posebno sproščeni na svojih širokih plavalnih nogah, kot škrti racajo, pri tem obračajo glavo in skačejo sem in tja. »Strokovnjaki« so to poimenovali bobrov ples.

Viri in literatura:

1. Sybille in Klaus Kalas, V deželi bobrov
2. Florence Verilhac, Tisoč naravnih bivališč
3. Nicholas Harris, Joanna Turner, Claire Aston, Velika knjiga znanja
4. Svetovna enciklopedija za otroke, Pomurska založba, 1996
5. Dolenjski list št. 10, z dne 11.3.1999 (internet)
6. Uradni list RS, z dne 9.7.1999 (internet)

BOBRI

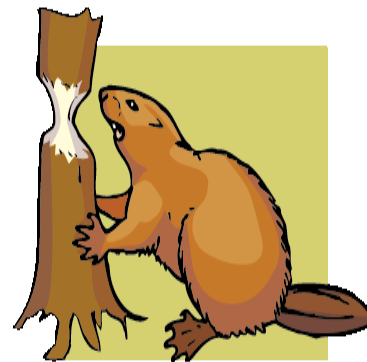
Kaj je bobrišče? Na kratko ga opiši.

Naštej vrsti bobrov:

V katerih predelih sveta bobri živijo?

Kaj veš o bobrih v Sloveniji?

S čim se bobri prehranjujejo?

Obkroži pravilno trditev:

• bobri imajo na rokah plavalno kožico	da	ne
• bobri imajo močen, luskinast rep	da	ne
• bober krmari z nogami	da	ne
• bober je ribe	da	ne
• bobri so tudi na reki Savi	da	ne
• jezove gradijo kanadski bobri	da	ne

A	K	S	Y	D	M	H	Z	S	B
E	D	S	E	K	A	L	C	A	O
J	Č	A	R	R	J	V	A	U	B
B	K	G	N	K	E	R	S	Č	R
D	O	V	U	A	Z	Š	T	H	I
H	P	B	R	P	C	I	O	F	Š
R	R	K	E	O	D	Č	R	G	Č
E	I	D	P	R	B	K	D	L	E
P	V	I	A	V	K	O	Ž	U	H
R	A	U	L	E	S	R	I	B	E

POIŠČI NASLEDNJE BESEDE (vodoravno, navpično, diagonalno, levo,desno):

- **BOBRIŠČE**
- **LES**
- **REP (2x)**
- **SEKALCA**
- **CANADA**
- **KRKA**
- **BOBER**
- **KOŽUH**
- **JEZ (2x)**
- **EVROPA**
- **KOPRIVA**

REŠITVE

A	K	S	Y	D	M	H	Z	S	B
E	D	S	E	K	A	L	C	A	O
J	Č	A	R	R	J	V	A	U	B
B	K	G	N	K	E	R	S	Č	R
D	O	V	U	A	Z	Š	T	H	I
H	P	B	R	P	C	I	O	F	Š
R	R	K	E	O	D	Č	R	G	Č
E	I	D	P	R	B	K	D	L	E
P	V	I	A	V	K	O	Ž	U	H
R	A	U	L	E	S	R	I	B	E

ODGOVORI:

1. Bobrišče je bobrov dom, ki ima več vhodov, je trdno domovanje in je grajeno iz vej blata in kamenja
2. Ti dve vrsti sta: evropski in kanadski
3. Bobri živijo: v Kanadi, Evropi in Severnem delu Amerike
4. V Sloveniji je bober zaščiten je zelo majhna populacija pri nas se po izumrtju zopet pojavi
5. v zgornjem toku reke Krke prišel pa je iz Hrvaške
6. Bober se prehranjuje z:jabolki koprivami vršički korenjem koreninami skratka je »vegetarijanec«
7. Rešitve : -ne, da, ne, ne, ne, da